

अन्वगच्छद्विशालाक्षी शिशुं गजवधूरिव । दूरादेव तु तां प्रेत्य राजपुत्रोऽभ्यभाषत ।
 त्वया सारथिना पार्थः खाण्डवेऽग्निमर्पयत् । पृथिवीमजयत् कृत्वा कुन्तीपुत्रो धनञ्जयः ।
 सैरित्री त्वां समाचष्टे सा हि जानाति पाण्डवान् । संयच्छ मामकान्यास्तथैव त्वं वृहन्नले ।
 कुरुभिर्भ्यात्समानस्य गोधनानि परोक्षतः । अर्जुनस्य किलासीस्त्वं सारथिर्दयितः पुरा ।
 त्वयाऽजयत्सहायेन पृथिवीं पाण्डवर्षभः । एवमुक्त्वा प्रत्युवाच राजपुत्रं वृहन्नला ।
 का शक्तिर्धर्म सारथ्यं कर्तुं सङ्ग्राममूर्ध्नि । गीतं वा यदि वा नृत्यं वादित्रं वा पृथग्विधं ।
 तत्करिष्यामि भद्रन्ते सारथ्यं तु कुतो मम ।
 ॥ उत्तर उवाच ॥ वृहन्नले गायनो वा नर्तनो वा पुनर्भव । क्षिप्रं मे रथमास्थाय निगृहीष्व हयोत्तमान् ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ स तत्र नर्मसंयुक्तमकरोत् पाण्डवो बद्ध । उत्तरायाः प्रमुखतः सर्वं जानन्नरिन्दमः ।
 ऊर्द्धमुत्क्षिप्य कवचं शरीरे प्रत्यमुञ्चत । कुमार्यस्तत्र तं दृष्ट्वा प्राहसनपृथुलोचनाः ।
 स तु दृष्ट्वा विमुह्यन्तं स्वयमेवोत्तरस्ततः । कवचेन महोर्हण समनद्यद्वृहन्नलां ।
 स विभ्रत् कवचञ्चायं स्वयमयंशुमत्तरं । ध्वजश्च सिंहमुच्छ्रित्य सारथ्ये समकल्पयत् ।
 धनूंषि च महार्हाणि वाणांश्च रुचिरान्बहून् । आदाय प्रययौ वीरः स वृहन्नलसारथिः ।
 अथोत्तरा च कन्याश्च सख्यस्तामब्रुवंस्तदा । वृहन्नले आनयेथा वासांसि रुचिराणि च ।
 पाञ्चालिकार्थं चित्राणि सूक्ष्माणि च मृदूनि च । विजित्य सङ्ग्रामगतान् भीष्मद्रोणमुखान् कुरुन् ।
 एवं ता ब्रुवतीः कन्याः सहिताः पाण्डुनन्दनः । प्रत्युवाच हसनपार्थो मेघदुन्दुभिनिखनः ।
 ॥ वृहन्नलोवाच ॥ यद्युत्तरोऽयं सङ्ग्रामे विजेथति महारथान् । अथाहरिष्ये वासांसि दिव्यानि रुचिराणि च ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्त्वा तु बीभत्सुस्ततः प्राचोदयद्वयान् । कुरुनभिमुखः शूरो नानाध्वजपताकिनः ।
 तमुत्तरं वीक्ष्य रथोत्तमे स्थितं वृहन्नलया सहितं महाभुजं । स्त्रियश्च कन्याश्च द्विजाश्च सुव्रताः प्रदक्षिणं चक्रुरथोचुर
 ज्ञनाः ।

यदर्जुनस्यर्षभतुल्यगामिनः पुराऽभवत्खाण्डवदाहमङ्गलं । कुरुनसमासाद्य रणे वृहन्नले सहेतरेणाद्य तदसु मङ्गलं ।

इति श्रीमहाभारते विराटपर्वणि गोहरणपर्वणि उत्तरनिर्धारे सप्तत्रिंशोऽध्यायः ॥ ३७ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ स राजधान्या निर्धाय वैराटिरकुतोभयः । प्रयाहीत्यब्रवीत् सुतं यत्र ते कुरवो गताः ।

समवेतान् कुरुन्सर्वान् जिगीषूनवजित्य वै । गाक्षेष्वां क्षिप्रमादाय पुनरेवाम्यहं पुरं ।

ततस्त्वांश्चोदयमास सद्दशान् पाण्डुनन्दनः । ते हया नरसिंहेन चोदिताः वातरंहसः ।

आलिखन्त इवाकाशमूजः काञ्चनमालिनः । नातिदूरमथो गत्वा मत्स्यपुत्रधनञ्जयो ।

अवेचेताममित्रौ कुरुणाम्बलिनां बलं । आशानमभितो गत्वा आससाद कुरुनथ ।

तां शमीमन्ववीचेतां व्यूढानीकांश्च सर्वशः । तदनीकं महत्तेषां विवभौ सागरोपमं ।

सर्पमाणमिवाकाशे वनं बज्रलपादपं । ददृशे पार्थिवो रेणुर्जनितस्तेन सर्पता ।

दृष्टिप्रणाशो भूतानां दिवस्पृकुरुसत्तम । तदनीकं महद्दृष्ट्वा गजाश्वरथसङ्कुलं ।